

ఏందారి?

ఎమ్. రామకౌటి

అర్ధరాత్రి.

విశ్వసాక్షి తెరచిన వెయ్యికళ్ళలా మొసిపోయే చుక్కలతో, చిలుబుబద్ద నలని చినీ చాందినీలా వుంది ఆకాశం. మగతగా అరగాక నిద్రలో గురక పెట్టే గుడ్డి లాకాసిలా గుర్రమంబోంది సముద్రం. పొలికేకపెట్టే తీతికలా కొండ గుండెలో దూరిన యీదురుగాలి వుండుంది కీచు గొంతు పిశాచిలా వెకిలి నవ్వు నవ్వుతోంది. ఏకటాట్ట చూసం చేస్తోంది.

భారతికి పొద్దులు.

అక్షణం వెయ్యికళ్ళ విశ్వసాక్షి రెప్పలార్పడం మరిచి తెల్లనోయేడు. విక్కవచ్చి చుక్కలు మీసుకుమీసుకు మంటున్నాయి. ఆకలి చిమ్మకి బెక్కి బెక్కి చేద్రే అన్నార్చిలా, యీనిన పులిలా గురగురలాడుతోంది సముద్రం. దుర్భాషకం పళ్ళు బిర్ర బిగుసుకు పోయిందిగాలి. నలమందు మేసిన విసుగుల మందలా, కాణుకలాసులా శంగపడిపోయేయి కొండకానలు.

కాలం ఎ సు బో తు మె ద లో

కంచుగంటలు పన్నెండుమార్లు జేల్లె న్నాయి. పగిలే అన్ని పర్యతాల్లా కోత క త మ్ము లు ప లా త ప లార్చా న్నాయి. మత్తుపడిలిన జీవితం జాల దులిపింది. ఆపులించి ఆక రంకెవేసింది నేం దద్దరిలింది. వింగివంగి వాలి పోయింది.

పసిడి పీలాలమీద మైమరచి బిబ్బున్న శాశ్వత కమళాలు మిదకల దండు తుళ్ళిపడి పడమటి తిక్కునట్టి యెగిరిపోయింది.

భారతిగుండె జల్లుమంది.

ఉషాబాల పందెవు గుర్రాల్లా రెవ రెవలాడుతూ పావురాలు కటికితీకటిలో వెలుగులు చిలుకుతూ విచిత్ర విన్యా సాలు జరిపేయి. స్వస్తి స్వస్తి అంటూ తువకునలాడి శాంతిలాస్యాలు చేసేయి.

భారతి కడ పు చించుకుంది. శాశ్వ మీదపడిన పురిటి కండుని చూసి గుండె బండయిపోయి నిర్ణాంతపోయింది.

భారతిమీద కాలం ముద్ర వెయ్యి లేకపోయింది. ఒకనాటి చక్కదనాల చాయలింకా ఆమెలో ఏకలేపోలేదు.

శయనలో వరువం గరువం యింకా వాడిపోలేదు. కరిగే ఆ కళ్ళలో జీవనదులు పొంగుతాయి. అవి గంగా గర్భాలు, కాళిందీ సైకతాలు. ఆమె వడిచే వింధ్యాద్రి, మేఘదీర హిమవన్నగం చెక్కు చెదరని గుండె, నిండుకుండ, మంచుకొండ. అందరికీ తైర్యం, కొంగు బంగారం.

పరచుకున్న నిరాశలా, బట్టబయలు శరీరాలూ, పులి చీల్చిన పాడియాపు మెర్రని మాంసం దొక్కలా. మిడతలు మెక్కి చవిటిపర్రలైన మాగాణీలు కనుచూపుమేర. గుండె దొలిచే భయం కరపిశాచపిండం కంటిముందు. కొండంత భారతి కుంగిపోయింది. కొంగు బంగారం మగిపోయింది, వాడి వడిలి వేలాడే ఒకనాటి పచ్చని యిండి తోరణంలా దిక్కుమాలి తీనంగా గుమ్మంలో పూగాడుతూ నెత్తి చూపులు చూస్తోంది. అకస్మాత్తుగా జాతు నెరిసింది. పీచుకడుతోంది పీచుగై మూగచూపులు చూస్తోంది భారతి.

కళల నెలనగు మోము కలతెందుకు వడిందో, నెలలు నిండి తేలికపడ తలి తెందుకు నెలనెల దోతోందో!

ఆ మూగబాధమాసి భరించలేక అరుగుబొరుగు వాళ్ళు నొక్కించేసే వదంటున్నా భారతిని పక్కకి తొలగించి పురిటిలో ప్రవేశించేసు. మంచం మీద ప్రకృతి వైపరీత్యం చూసినంతవరకు ఉండిపోయేరు.

చేప మొప్పుల చేతులు, మరుగుజ్జు కురచకాళ్ళు, వుందా లేదా అన్నమెదే, దానిమీద తలలేదు. పెద్దనోరు నేలా నింగి తాకుతూ తెరచి యూసుకుంటున్న నోరు చంద్రుణ్ణి మింగడోయే రాహులాగ, లోకాన్ని చప్పరించేందుకు మెలికలు తిరిగి యెగబాకే నాలుక. చెవులూ కళ్ళూ, ముక్కు అన్నీ చిన్న చిన్న నోళ్ళు. విడవీ విడతుడోన్నవీ అన్నీ నోళ్ళు. నోళ్ళు నోళ్ళు. ఒళ్ళంతా నోళ్ళమయం. నోటికి కోటి గొంతు కలు, కోటానకోటి నలభై యాభై కోట్ల గొంతుకలు. అలవోకగా జేపే అట్టహాసానికి లోకం గంగిళ్ళైతి పోతోంది. గుండ్రంగా, వుండ్రో ముక్కలా బలిసిన మువ్వన్నెల సముద్రపు చేపలా, ఆవులిచేసృతాసుడిలా వుందా పురిటి పిండం, కుక్కలు మూలిగినట్టు, నక్కలు నవ్విసట్టు, తోడేళ్ళు యికిలించినట్టు కోటి గొంతు కలు విచ్చి చేసిన చప్పుళ్ళ గందరగోళం పిశాచగణ సమవాతకం, రాకాసిమూకల హాహాకారం. ఆ ఆపురు బాపురు అరుపుల అర్థం అన్నీ భాషలలోనూ ఒకటే ఆకలి, అంతా పొంతూలేని ఆకలి.

ఏవగించుకున్నారు. అసహ్యించు కున్నారు, చీదలించుకున్నారు, కంగారు వడిబెదిరిపోయేరు. అందరికళ్ళూభారతి మీద పడ్డాయి. తలెత్తుకోలేక సీగువడి మొహం చాచేసుకుంది భారతి.

భారతిబిడ్డ పిశాచపిండం రాను

రాష్ట్ర ఎడగడం ఆరంభించింది. కరుకు మిసాలు పెంచింది, బెరకు వజ్రాల గోళ్ళు వంజా విప్పింది. విచ్చుకత్తు లాగ తళతళలాడే కోరలు తిప్పింది. అందినంతా కబళించేస్తోంది. భారతీ యిలు గుల్లెయింది. ఒళ్ళుదోలయింది. రెక్కలు ముక్కలు చేసుకున్నా. కన్న విడ్డక్కాక్క కబళంపెట్ట లేకపోతోంది. కడుపు చిచ్చు భరించలేక విడ్డ బావురు మంది. ఊరు కంపించింది, గడగడ లాడిపోయింది. గాదులుతెరిచి రాకాసి నోరు మూయబోయేరు, గాదులు కరిగి పోయినా, దాన్యరాసులు ఒక్కబుగ్గకి రాలేదు. ఒక్కపంటికేందకి చాల్లేదు. దిగులుపడిపోయింది వూరు, దిక్కు మాలిపోయింది. పంట పొలాలు బీడు వారిపోయేయి. పొయ్యిలో పిలులు పడుకున్నాయి. కుంభకర్ణుడిలా లేచి ఆ పిశాచం అందర్ని ఫలహారం చేసే సుందేమోనని వణికిపోయేరు.

పెదరికం పుచ్చుకున్న వండితుడు పులులతో ఆడుకున్నాడు, అయినా పావురాలెగరేస్తున్నాడు. వెక్కిరించే పొలాల్ని చూసేడు, బక్కచిక్కిన పాలేరని చూసేడు, పగిలిపోయిన కుండల్ని చూసేడు, మా డి పో యి న మల్లె చెండుల్ని చూసేడు. అనాథల అనహాయువు చూపులు చూసేడు. పొగలూసెగలూ కక్కే మహమ్మారి రక్కసి పిండాన్నీ చూసేడు.

“ఈ బకాసురుణ్ణి తరిమెయ్యాలి. యీ మహమ్మారిని మచ్చికచేసి భూ

మట్టం చెయ్యాలి. దీని అంతుచూడాలి. ఎలాగ ఎలాగ?” అని బోరుమన్నాడు

“ఏం దారి మొర్రో” అని వెత్తి నోరూ బాదుకున్నాడు.

“ఇబ్బందులోనే నిబ్బరవుండా... ఆపదల్లోనే దయ్యర్యవుండా..”

తరె తి చూసేడు వండితుడు.

ఉరావడికాసులు, తాతాణంయ్య (అసలు పేరు జలగయ్య; ఆనోటా ఆనోటా అరిగిపో జలయ్య అయి పోయింది) చేతులు కట్టుకుని సుభాషితం వల్లిస్తున్నారు.

“సిత్తం సిత్తం... దిగులకిపోతే ఏటి సెయ్యినేం. ఏలోరు తల్పుకుంటే యిదెంత బాబూ” అన్నాడు దాలిమయ్య.

వస్త్రేనిమిదివున్న కుటుంబాలూ జమా జెటిలాగ పారాహుషార్ అని వండి తుడిచుటూ చేరేరు. ఆశ్చర్యపోయేడు వండితుడు “కాలికింద నేల కోసుకు పోతోంది. వూబిలో దిగిపోతున్నాం. ముందీ మహమ్మారి నోబోంచి బయట పడాలి. ఏం చెయ్యాలి?” అన్నాడు.

“పంట పెంచాలి. ఆదాయం పెర గాలి. అన్నం రాసులుపోగేసి అందరికీ బువ్వ పెట్టాలి” అన్నారందరు షావుకార్లు.

“పెదబాబు నలవుండాలకాని తరో సెయ్యేస్తే. దాని సిగతరగా అదేటి సెయ్యిగల్దు” అన్నాడు వడ్డికాసులు ముందుకొచ్చి.

“ఈ మహమ్మారికి వుపారంపెట్టి

చల్లాలి మీ యిష్టం. ఏం చేదాం చెప్పండి?”

“సిక్తం సిక్తం. అదే మనివిసేసు కుంటున్నం. సవందరం పాలయ్యే నెలయేళ్ళు ఆకుమళ్ళకి మాలాల, ఒర కట్టు కట్టి గంగమ్మని అడుపులో

పెట్టాల. కండయి కరిగి బంగారం కురవాల. ఆదే దారి దాంతో అన్నీ సద్దుకుంటాయి” అన్నాడు జాలయ్య.

“ఇంతమంది మనం రావడండులా పున్నాం.... ఆమాత్రం చెయ్యలేదా?... ఏంచేసినా మానినా ముందామహమ్మారి

గొంతుపినకాలి" అన్నాడు పండితుడు కళ్ళొత్తుకుంటూ, కలిసొచ్చిన కలవాళ్ళని కౌగలించుకుంటూ.

"వారతమ్మబిడ్డనే!" అన్నాడు వడ్డి కాసులు.

"ఎంతమాటన్నావు కాసులూ అమ్మ సంతతినా?.... నేనన్నదది కాదయ్యాబాబూ ఆ బిడ్డనోటి అడుగున అవురావురుమనే రాకాసిని, మహమ్మూరిని. మరిడమ్మని ఆ కంఠం కరకణ్ణం ఆన్నంతిని, మెత్తబడి శ్రావ్యంగా మంగళ గీతాలు పాడాలి.... పీడ పదిలి భారతిబిడ్డ కళకళ లాడాలి" అన్నాడావేశంలో పండితుడు గొంతు చించుకుంటూ.

పండితుడు గాడిలోపడ్డాడు. కాసులు మూటగట్టిన వడ్డికాసులూ, జాలయ్యావగై రాలు సమయంచూసి వెనక్కి తగ్గారు.

"ఏం మాటాడరేం?" అని లేచి నిల్చున్నాడు పండితుడు. అందరివేషాచూసేడు.

"ఎలాగ? ఏడనించి తెచ్చెడతాం?" అని నసిగేరు షావుకార్లు.

"అదేనయ్యా.... ఆలోచించండి... ఏదోదారి తియ్యండి.... యింత అంగ బలం కృందీ ఏవీ చేయకపోవడం సిగ్గు చేటు"

"అంగబలం కంఠబలం చాటుందా బాబూ.... అన్నిటికీ మూలం అర్థ్యం లంపుండాలి" అంటూ ముందుకొచ్చేడు కలవాళ్ళ పురోహితుడు.

"అదీ వరస" అన్నారందరూ.

"అందరికోసంకొందరకొ... పున్నంతలో చిన్నవెత్తు దాచకుండా మన బంగారం గుమ్మరిద్దాం బతుకులు బాగుచేసుకుందాం" అన్నాడు పండితుడు.

"అందరిదీ కలబోసినా ... తన దెంత.... ఏ మూలకీ సరిపోయి... నవల దరంలో కాకిరెట్ట" అని చుట్టకొరికి తుబుక్కున వుమ్మేడు వడ్డికాసులు.

"మరేందారి?"

"పొరుగోల బంగారం మన పొలాలకి ఎరువెయ్యాల.... ఆల్లదే మనపెట్టు బడి కలగా పులగం అయిపోవాల... యీ లోగా ఏన్నీలకి సన్నీలగా తిండి దిగుబడవ్వాల".

"వాళ్ళని కూడగట్టుకోడం ఎలాగ? వాళ్ళు మనవేష మొగుతారా?"

"బేసుగ మొగుతారు"

"ఏం?"

"మన పెట్టు పెద్దది మన వెపరితో కలిసే అడు పెపంచకక వేలే సాడు.... ఎవడితో కలిసిపోతావా అని యెయ్యి కలెట్టుకు సూ సన్నరు.. ఆ... ఏటసుకుంటన్నో యేబో"

చాకులాంటివాడు పండితుడు. చిన్న నవ్వు నవ్వేడు. ఆదాసంగతి అన్నట్టు, కాసులుగలవాళ్ళ మొహాల్లోకి చూసేడు. అందరివేషా మొగు తే సరే అనుకున్నాడు.

"సరేవాళ్ళకి మన పసిపితి తెలియ జెప్పడం వెలాగ?" అన్నాడు.

“అ బిడ్డని చూపిస్తేసరి”

“ఏండుకూ ?”

“అది తరంమాసి మూగుతారు....

జాలిపడి దబ్బులు రాలుస్తారు బిడ్డ కడుపేనా నిండుడు” అన్నాడు బిడ్డ కాసులు.

“... బిడ్డని ఎరబెట్టి, యాచించ మంటావా ?... లేమిచూపి చెయ్యిజాప మంటావా ?” అని కళ్ళెర్రజేసేడు పండితుడు.

సావుకార్లు పురోహితుడివేష చూపేరు.

“బుద్ధుడు బిజులసం చెయ్యలేదా బాబూ ?” అన్నాడు పురోహితుడు మళ్ళీ ముందుకొస్తూ.

“మీరనేదీ....? అని తెల్లదోయి నాన్నేడు పండితుడు.

“పేజరికం, ఆకలిలేని దెక్కడ బాబూ? ... పెద్దవాడ్ని చెబుతున్నాను.... లోకంలో వున్నదేలేమి అదొక్కటే నిజం లేమినిచూసి సిగ్గుపడక్క లేదు .. నిజం తెలుసుకుంటే కుమిలి పోరు పండితులు”

“అంటే ?”

“మరేంలేదబాబూ.... మనకి తల వంపులేదు నాయనా ఈశ్వరుడు కపాలంచేత బట్టుకుని అమ్మా అన్నం అని వీడిన బిడలేదా?.... ఆమనే చేయగతేంది ను నం చేస్తే తప్పా బాబూ ?

“మీరు చెప్పబోయేదేనిలో మాటిగా వెలవియ్యండి”

“తనకి గడవదనా బాబూ అతగాడు బిచ్చవెత్తుకున్నాడు ? కు బేరుడు స్నేహితుడు.... లక్షీపతి అర్చకుడు.... మేసేకామదేవు కల్పలత చిగురించే మేరువువిలు ఏంలోటని ఆ కాశ త్రయం చెప్పమరి ఎవరికోసం వంటావు ?” అని నవ్వేడు పురోహితుడు.

“చెప్పండి” అన్నాడు పండితుడు.

“విలుమరి.... తనేదిక్కని నమ్ము కున్న దిక్కుమాలిన దీనులకోసం దరిద్ర దామోదరులకోసం ... గర్భ దండ్రుల ప్రతినిధి యాచకుడు కాక మరేనవుతాడో ? నువ్వేచెప్ప ... బుద్ధి మంతుడివి ఆలోచించబాబూ”

“యాచనా.... బిచ్చవో ? మ్మ”

“యాచనేమరి.... వున్నవాళ్ళ దగ్గర మిగులూ తగులూ జోలిపట్టి లేనివాళ్ళకి సద్దుబాటు చేయిస్తాడు.”

“ముషితెళితే చీ చీ అనరూ... ఆ అచమానవో ?”

“అదేవిషం.... ఆ గరళాన్ని దీగ మింగి.... సేకరించిన అమృతాన్ని.... దిక్కుమాలిన వాళ్ళనోట చిలుకుతాడు” అని చమత్కరించేడు కలనారి పురోహితుడు.

“ఇదంతా తమకెందుకు వెలవిచ్చి నట్టు?” అన్నాడు పండితుడు సంతోహిస్తూ.

“భిక్షునంలో నా మోషిలేదని చెప్పడానికి”

“జోలవరు పట్టుకుంటారుమరి ?” అని వెళ్లి నవ్వు నవ్వేడు పండితుడు.

“ఈశ్వరుడు”

“ఎవరూ ? ఈశ్వరుడా ; ఆయనెక్కడ దొరుకుతాడు మనకి ; మన తరవా ?”

“దొరకడం వెదకడం హయ్యోరామ : యిక్కడేవుంటే”

“ఏదీ ? !” అని కళ్ళప్పగించి చూసేడు పండితుడు.

“ఇ దు గో” పండితుడివేపు చూపుడువేలు సూటిగా చాచేడు పురోహితుడు.

“నేనా !”

“నువ్వే సలభైకోటి దిక్కుమాలిన ఆకలి నోళ్ళకి నువ్వే పెదవి ... మహమ్మారి పిశాచపిండానికి నువ్వే పూజారివి అందరికీ నువ్వే ప్రతినిధిని భారతమ్మ గారల బిడ్డవి పండితుడివి, సమదర్శకుడివి....నువ్వు కొంగువడితే కాసులు పులన రాల్తాయి...”

“నేనా !”

“నువ్వే....తల్లి ఋణం తీర్చుకో”

“నేనా ... ఈశ్వరుణ్ణా !” అని కంగారుపడ్డాడు పండితుడు.

“ఆ ...నువ్వే....యా పగణాకి రాజువి.... కోటికిపడగెత్తిన మహారాజు బిడ్డవి నా విఘ్న వృద్ధీకర్తవి అన్నారు. నువ్వు కాస్తేవిటి ?ఈశ్వ

డివి నువ్వే విష్ణువి నువ్వే అన్నీ నువ్వే, అందరూ నువ్వే నువ్వే నువ్వే....లే బయలేరు ఉత్తిష్టధనంజయ !— అని గుక్కతిప్పకోకుండా సార్వభౌమ్యం ఆపాదిస్తూ పండితుణ్ణి పుత్రజపంచేడు షావుకార్ల పురోహితుడు.

పుక్కిరి బిక్కిరైపోయేడు పండితుడు, పుప్పొంగిపోయేడు “సరో మి యిష్టం” అన్నాడు హుండాగా పావురాన్ని దువ్వుతూ.

పద్దెనిమిదిషావుకార కుటుంబాలా సమావేశమై అసాయింక్రమే కుటుంబ పురోహితుడికి మనస్కారం చేసేరు, దండిగా సంభావన లిచ్చేరు. తాంబూలాలనమర్పించేరు.

రచ్చబండ దగ్గర రగడలురేగేయి. తీర్మానాలు సాగేయి. ఎన్నికలు జరిగేయి. పంచాయతీ మేర్పడింది. అంతా షావుకార్ల తెరాతీలు నిండి పోయేరు. ఊరి వ్యవహారాలు చక్క బెడతాడని ప్రమాణాలు చేసేరు. ముతకబట్టలు కట్టుకున్నారు. నూలు వడుకుతూ ధర్మ పన్నాలు వల్లించేరు. ప్రణాళికలు రచించేరు. పథకాలు వేసేరు. దేశదేశాలూ అరిగి బిక్షామృతం జడిరాన కురిపించేడు. పండితుడు వున్నవాళ్ళే జాగ్రత్త పెడతారని వదైవి మిది కుటుంబాలనూ సంపదకి ధర్మ కర్తలు చేసేడు, వాళ్ళే అందరి పౌణ్యధానికి వ్యవహారలు.

ఉర్దూ, తాతావంశాల బంధుర్లం

పొలిమేరలదాకా తామర కంఠాలా అబ్బకుపోయింది, దేగ దేకాల సావు కాల్లు తరలి వచ్చేను. బాగుపడదామని నంకల్పించేడు మనిషి. మగసుగు నిజమించేడు, యంత్రాలు సంధించేడు, కొండలు దొలచేడు, కోసలు కాలేవుడు, లోహాలదారులు వేసేడు, లక్ష్మికి పూలరహదారులు పరిచేడు. నదుల గతులు మార్చి కుదుటబెట్టి పొలాలకి మళ్ళించేడు. నింగిరుండిదూకే కొండవారల జలపాతాలలో తళక్కుమనే వియ్యత్తును పుడకీపుచ్చి గుప్పిట బంధించేడు. కోటి దీపాలు గుప్పుమన్నాయి. గుడిసె గుడిసెలో గోరంత దీపం చివిమిపెడదామని మురిసిపోయేడు జోలివట్టిన పండితుడు, కోటిపద్రాలు వెలసిపోయిని సంబరపడ్డాడు. చీకటి గుత్తెన్నో ఒక్కదివ్వె. ఒక్కప్రమిద వెలగలేదు. మచ్చుకి ఒక్కతామర మొగ్గ తొడగలేదు.

అన్నాన్ని పండించిన మనిషి ఆకలిని చందేడు, వెలుగురగిల్చిన మనిషి చీకటిని పులిమేడు.

ఉదా చంకం ధర్మం కాతాలోంచి దబ్బు కేటాయించింది, రాకాసిబిడ చుట్టూ బంగారంతాపి పాలదాతి గోష్ఠి రాలు కట్టేరు, బృందావనాలు నాపేరు. స్వాములొచ్చేరు. విషపు లొచ్చేరు. మోల్కీలొచ్చేరు. తెల్లవాళ్లు, నల్లవాళ్ళు, ఎర్రవాళ్ళు, పచ్చవాళ్ళు రకరకాల వాళ్ళందరూ వస్తూనే వున్నారు, ధర్మం విరివిగా తరలిస్తూనే వున్నారు. ధర్మ

కర్తలు జనూ బిర్దులు వేస్తూనే వున్నారు. తిండిగింజలూ, పాల తబ్బాలూ నడ్యంగా సరఫరా చేసేందుకు కట్టుదిట్టాలు చేస్తూనే వున్నారు. టిన్నుకోహక్కు, టిన్నుకోగింజ భారతి బిడ్డ నోటికంతుతున్నాయి. ఇరవె యేళ్ళు వైబిడ్డాయి. కోరికలు లెచ్చి పోతున్నాయి, ఆకలి దహించేస్తోంది,

“నన్నెవరూ చూడరే? ... నాకేవీ పెట్టరేం ... మింగేస్తారు ... మింగేస్తారు .. హం” అంటూ ఆకాకాన్ని అప్పళిస్తూ ఒళ్ళు విడచుకు పూరుడిద పడబోయిందా రాకాసిబిడ్డ.

నివ్వెనోయేడు పండితుడు.

“పంట పెరిగింది లాభాలొస్తున్నాయి. సంపదమెచ్చింది ఏదీ అదంతా ? ఏవైంది ? మహమ్మారి మళ్ళీ లేచిందే ? మాట్లాడరేం ?” అని గాంధ్రుమని గణించేడు పండితుడు.

“పెడుతున్నాంగా మహమ్మారికి పుపారం పెడుతున్నావే” అన్నారు ధర్మకర్తల తై నాతీలు పంచాయితీలో.

“పెడుతున్నారు గింజా అలా.... ఏం పెడుతున్నారు? కారం” అని విసుక్కున్నాడు పండితుడు.

“వట్టిలూ, నాళీలూ, పన్నులూ పంపిణీలు అధికారుల ఫలహారాలు అన్నీ చూపి మిగిలిందంతా దానెదాన్నో కొడుతున్నాం రోజు గోజుకీ పెరిగి పోతుంటే .. మేవేం చెయ్యగలం ?”

“అంటే ?”

“పున్న నోళ్ళే నింపలేకచస్తున్నాం....
కొత్తనోళ్ళుతెచ్చుస్తుంటే ఎవరికరం?”
అన్నాడు. నోళ్ళలెక్కల బేజులు
చూపిస్తూనే నాటిలు.

“ఆకలి నోళ్ళు మూయించటం
ఎవరికరం? విడితేవిడతాయి, సంప
దంతా ఏవైపోయింది.

పంటంతా ఏవైపోయింది?” అని
రెట్టించేడు పండితుడు.

“నిజేపంలావుంది. నోళ్ళు పెరిగి
పోతుంటే ఎవరేం చెయ్యగలం?”

“మీ వుద్దిశ్యం?”

“ఏంటేదు, సంపద పల్చబడకుండా
వుండాలంటే కొత్త నోళ్ళు తెరవ
కూడదు.”

“అంటే బిడ్డని నోరు మూసి
చంపాలంటా?”

“రావణావల అంత మూటం
టావో?”

“మరైతే ఆ బిడ్డకి కడుపునిండా

ఉ ద రా ం త కి

చుట్టి పిల్లల సమస్త అనాసలు, లివర్ అండ్ స్ప్లిన్ను
వ్యాధులు చివారిచి ఆరోగ్యవంతులుగా చేయును

అ ద్వి త సంజీవిని మాత్రలు

గర్భిణీ శ్రీలకు కలుగు సమస్త వ్యాధులుపోగొట్టి తల్లికి
గర్భస్థ శిశువునకు బలముకలిగించి సుఖ వసమూ
సత్సంతానము కలుగజేయును

శ్రీ భుజంగ రాద్వైద్య శాల

ప్రొఫ్రయిటర్లు : “భిషక్ శిరోమణి” పొన్నాడ పేరయ్య అండ్ సన్స్
తాళ్ళరేవు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

అన్నంపెట్టండి" అని హుకుం జారీ చేసేడు వండితుడు.

"బి.మీద మహాకారంతో... యిసం వెడతావా? ... తిన్నంతా ఎడితే అజీరి తిసేసి నవ్వుకుంటుంది."

"పీదాపోయి" అని విసుక్కున్నాడు వండితుడు కర్కాన్నిని అసహ్యించుకుంటూ

చివుక్కునుంది భారతి మనసు వదుకుతున్న నూలుకండి చెయ్యిజారి పోయింది. దారపుండ వేరేలేదు. రకం అప్పుకపోయిన గుండెలోంచి యెండిపోయిన నరాలూ నాడులూ వదుకుతోంది. శాప తిన్న అహల్యలా సొమ్మసిలి నేలకూలి పోయింది.

"ననే వటుంది బూడిద. ఆ బిడ్డ పుండాల" అన్నాడు జాలయ్య.

"ఆకలి కడుపున్నా ఒక్కటే చచ్చి ఒక్కటే" చీదరించుకున్నాడు వండితుడు.

"ఊరు వచ్చగుండాలంటే. ఆ బిడ్డ బతికుండాల."

"బతికేలాభం? చల్లగా పుండాలి."

"నవ్వాకూడదు. నల్లగుండాకోడదు. పొయి గోలసొత్తుదిగు మతవ్వాలంటే" అన్నాడు దొంగ దగ్గు దగ్గుతూ వడ్డి కాసులు.

"ఎంక తెచ్చి ఏంలాభం. మింగ దానికే వట్టంటేను. మన్నుతిన్న పావు

లాగ ముందుకి జరగడంలేదు మనం. ఇంటి దొంగని యీశ్వరుడేపట్టలేడు. యింక చాలు బుద్ధిచ్చింది" అంటూ పుగ్రుడైపోయేడు వండితుడు.

"దొంగ వెధవలూ! దొగ్గుగ్గులూ! యిదామీ వన్నాగం? జమా తిప్పలు చెప్పండి. పోలాలు కాళి చెయ్యండి. కార్థనాలు స్వాధీనం చెయ్యండి. యిదంతా ఎవరి సొమ్మమకుని భోంచేసేరిన్నాళ్ళూ? తాకగాదా బాబుగారిదా?" అనిదూంధాం ఆన్నాడు.

ఒగ్గిమంటే అంతసులబవేటి? ఆదగాబాదరాగా యిడిసి పొమ్మంటే ఎలా నస్తాం? ఎట్టిన వెట్టుబడికి వడ్డీ యేనా కిట్టుబాటననేడు" అన్నాడు వడ్డి కాసులు.

"వీకినేను. వెట్టుబడిట వెట్టుబడి. ఎక్కడినుండి తెచ్చేరూబేంకుల్లో అప్పు లేగదూ? అంతా యింపులో సొద్దెట్టింలే. కుప్పింతులుమాని మ్యూదగా అప్ప జెప్పండి"

"అప్పజెప్పకపోశే?" అని గుడ్లరిమేయి తాతా. ఉర్లంశాలు.

"చూస్తారు" అని పంజావిప్పేడు వండితుడు.

కచ్చలు నడుకుని వరుగులెత్తేడు వడ్డికాసులూ. జాలయ్యూ. ఊరవతల అందరూ గుట్టుగాకూడ బలుక్కు

• యింకా ఇంకా ఇంకా ఇంకా : ఇంకా ఇంకా •

న్నారు. భారం తొగలేదు, వాళ్ళ తెనా
 తీలు యెదురు తిరిగేను. ఆలట్రా లేప
 దీనే. ఉత్తరాది పొలి మేర దాటి
 చెదవుట్లాగ వచ్చుని దోపిడిముఠా
 పూరిమీద విరుచుకుపడింది. మిడతలు
 పోయానుకుంటే చెగలు దాపురిం
 చేయి. తెలబోయేదు పండితుడు.
 మీసాలెగదువ్వేరు జాలయ్య, నడ్డి
 కాసలా.

దొంగదెబ్బకి పండితుడి గుండె

చిదిగిపోయింది, పో చెక్కి పగిలి
 పోయింది. "అమ్మాయి భారతీ...
 దగావడ్డానమ్మా...మన్నించు తల్లీ"
 అని కన్ను మూసేడు.

ఊరంతా కుంగిపోయింది. బిడ
 భారం ధర్మకర్తలు నెత్తిన వేసుకు
 న్నారు. పండితుజే పదేపదే (వి)
 స్మృతూ వ్యవహారాలు చక్కచెడు
 తున్నారు.

సంపద పెరుగుతూనే వుంది,
 లాభాలు బేంకులోకి వెళుతూనే
 వున్నాయి. ప్రతినిధులు దేశదేశాలు
 వెళ్ళునేవున్నారు. నోరూ వాయాలేని
 అమాయకులు కటకటాల వెనక్కి
 వెళ్తునేవున్నారు. ఆహారం పండుతూనే
 వుంది. దిగుమతి అవుతూనే వుంది.
 మహమ్మారి చల్లాలేదు. ఆ గోడు
 వింటే గుండె చెరువైపోతుంది.

"ఎలాగ? ఏం దారి?" ఏభైకోట్ల
 గొంతుకలు ఏకశృతిలో నినాదం చేస్తు
 న్నాయి.

"ఎలాగ? .. ఎలాగ?" చేతులు
 సులుపుకుంటూ ఆ గొంతుకల్ని ముఠ
 చేస్తూ మరీ బిగ్గరగా గగ్గోలుపెడుకు
 న్నారు ధర్మకర్తలు. ధర్మకర్తల
 గొంతుకే వినబడుతోంది.

ఎలాగ?

ఎందు మహమ్మారి? ఏం దారి?

మూలశంకకు
 త్వరగా
 వస్తుకొనిన
హెడన్ సోతో
 చీకెత్తును పొందండి
 -శస్త్రచీకెత్తు
అనసరములేదు!

001-327/1 10